

Handläggare
Annica Ekstedt
Jan Malmberg

Datum
2012-11-13

Diarienummer
KSN-2012-1113

Kommunstyrelsen

Medlemskap i Kommuninvest ekonomisk förening

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att Uppsala kommun skall anta erbjudande om medlemskap i Kommuninvest ekonomisk förening,

att till Kommuninvest ekonomisk förening inbetala kronor 8 440 029, utgörande Uppsala kommuns medlemsinsats i föreningen,

att Uppsala kommun tecknar solidarisk borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för samtliga förpliktelser som Kommuninvest i Sverige AB ingått eller kommer att ingå,

att Uppsala kommun, i enlighet med vad som anges i stadgarna för Kommuninvest ekonomisk förening, skall ingå som part i det regressavtal mellan medlemmarna där deras inbördes ansvar för borgensåtagandet regleras,

att Uppsala kommun skall ingå som part i det avtal där kommunen tillsammans med övriga medlemmar ansvarar för Kommuninvest i Sverige AB:s motpartsexponeringar avseende derivat,

att bemyndiga kommunstyrelsens ordförande i förening med stadsdirektören att underteckna borgensförbindelse, avtal samt övriga i ärendet förekommande handlingar,

att till ombud på föreningsstämma i Kommuninvest ekonomisk förening utse kommunstyrelsens ordförande med kommunstyrelsens andre vice ordförande som ersättare,

att kommunstyrelsen bemyndigas att vidta de åtgärder i övrigt som erfordras med anledning av kommunens medlemskap i Kommuninvest ekonomisk förening, samt

att medge Kommuninvest i Sverige AB rätt att använda Uppsala kommuns vapen.

Ärendet

Uppsala kommun har tidigare haft frågan om medlemskap i Kommuninvest ekonomiska förening för beredning. Under 2006 lämnades in en intresseanmälan om medlemskap vilken föreningen beviljade. När frågan sedan behandlades i kommunfullmäktige beslutades den 30 oktober 2006 (§ 208) att återremittera ärendet om medlemskap.

Frågan har nu på nytt aktualiserats och underlag för ställningstagande återfinns i aktuellt ärende.

Föredragning

Om medlemskap

Medlemskap i den ekonomiska föreningen innebär att Uppsala kommun och dess majoritetsägda bolag får möjlighet att låna pengar genom Kommuninvest i Sverige AB (Kommuninvest). De majoritetsägda bolagen kan låna direkt från Kommuninvest förutsatt att varje sådant lån har en borgen från Uppsala kommun som säkerhet.

Ett medlemskap i den ekonomiska föreningen innebär således att Uppsala kommun och våra majoritetsägda bolag får ytterligare en kanal för upplåning. Det stärker konkurrensen vid upplåningstillfällena genom att en part som normalt "vinner" mer än 80 procent av alla upphandlingar som de konkurrerar om blir tillgänglig för kommun och bolag. Medlemskapet ger dessutom tillgång till den finansiella kompetens och de finansiella tjänster, utöver kapitalutlåning, som Kommuninvest har. Stöd i finansfrågor kan röra sådana frågor som utformning av finanspolicy, verktyg för att ha kontroll över lån och finansiella instrument (t.ex. swapar).

Uppsala kommunkoncern får dessutom möjlighet att via Kommuninvest säkerställa finansiering i många lägen när kapitalmarknaden inte erbjuder rimliga villkor eller när möjligheten att få finansiering är begränsade. Uppsala kommun kan som medlem i den ekonomiska föreningen utnyttja denna möjlighet för att undvika eller begränsa likviditetsproblem. Kommuninvest är dock inte att se som den yttersta garantin för att det alltid finns tillgång på kapital för kommun och bolag utan ska ses som en ytterligare möjlighet. Det bör dock nämnas att under finanskrisen upprätthöll Kommuninvest stabilitet i den kommunala sektorn genom att som en av ett begränsat antal aktörer kunna erbjuda kommuner och landsting finansiering.

Medlemskap och risken för ränteavdragsbegränsning

Ett ytterligare argument för att bli medlem i den ekonomiska föreningen och därigenom ha tillgång till upplåning från Kommuninvest är att minska den osäkerhet som från årsskiftet kommer att finnas kring ränteavdragsbegränsningen för de lån som bolagen tagit upp genom Uppsala kommun. Det regelverk som införs från årsskiftet syftar till att begränsa möjligheten för sk räntesnurror som tillkommit för att undgå beskattning. Det innebär att räntan på koncerninterna lån, där långivaren befinner sig i ett annat skattekollektiv (läs ett skattekollektiv med väsentligt lägre eller ingen beskattning av ränteintäkter) än låntagaren, inte med säkerhet är en avdragsgill kostnad i låntagarens inkomstdeklaration. I princip finns denna relation för förmedlade lån, lån som kommunen tar upp på marknaden och vidareutlånar till bolagen.

Svenska kommuner, långivaren, är per definition befriade från beskattning medan de kommunala aktiebolagen, låntagaren, beskattas. Frågan om huruvida de räntor som bolagen betalar till kommunen för de förmedlade lånen ska vara avdragsgilla eller inte kommer att avgöras av skattemyndigheten som har att pröva det affärsmässiga i denna vidareutlåning. En sådan osäkerhet kan kommunen och bolagen inte verka under. Lån från Kommuninvest till

bolagen, med kommunal borgen som säkerhet, ses dock som externa lån för bolagen varför frågan om ränteavdragsbegräsning inte uppstår i dessa fall. Medlemskap i den ekonomiska föreningen är därför ett sätt att minska osäkerheten i denna del.

En ytterligare åtgärd som reducerar osäkerheten är att flytta internbanken, den funktion i kommunen som arbetar med att låna upp kapital och vidareutlåna det till bolagen, in till moderbolaget Uppsala Stadshus AB. I ett sådant fall ligger både långgivare och låntagare i samma skattekollektiv med en lika beskattning varför någon ränteavdragsbegräsning inte uppstår.

Medlemsinsats

Kommuninvest är kommunsektorns största långgivare och hade vid utgången av 2011 en utlåning på 166 miljarder kronor, vilken vid kommande årsskifte beräknas uppgå till ca 190 miljarder kronor. För närvarande är 270 kommuner och landsting medlemmar i Kommuninvest.

Medlemskap erbjuds samtliga svenska kommuner och landsting. Varje medlem betalar ett andelskapital, medlemsinsatsen, beräknat efter en invånarrelaterad modell. Medlemsinsatsen skulle för Uppsala kommuns del uppgå till 8 440 029 kronor. Detta är ett engångsbelopp som återbetalas vid ett eventuellt utträde ur Kommuninvest. Detta belopp kan komma att öka genom att de vinster som Kommuninvest gör överförs som koncernbidrag till den ekonomiska föreningen. Föreningen kan sedan besluta om återbäring till medlemmarna. Denna återbäring kan ses som ränta på det ursprungligen inbetalda medlemsinsatsen.

För att stärka kapitalbasen i Kommuninvest har beslutats att medlemmarna ska öka sitt andelskapital i den ekonomiska föreningen genom sk insatsmedel. Dessa medel använder föreningen sedan för att köpa aktier som Kommuninvest emitterar. Insatskapitalet i föreningen innebär att varje medlem får en större tillgång i sin egen balansräkning dvs. insatskapitalet är ingen kostnad för medlemmen.

Solidarisk borgen

I samband med medlemskapet tecknar medlem borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för samtliga förpliktelser som Kommuninvest i Sverige AB ingått eller kommer att ingå. Den ingångna borgen är alltså en borgen för Kommuninvest och inte en borgen för övriga kommuner.

För att reglera ansvaret för det solidariska borgensåtagandet har medlemmarna mellan sig tecknat ett regressavtal. Avtalet innebär att alla medlemmar ansvarar för den förfinansiering (ej utlånad upplåning), med tillhörande motpartsexponering i derivat, i proportion till medlemmens andelskapital. Det innebär att även den medlem som inte lånat hos Kommuninvest bär risk i denna del. Förfinansieringen ska uppgå till mellan 20 och 40 procent av Kommuninvests utlåning till medlemmarna.

För Kommuninvests utlåning, med tillhörande motpartsexponering i derivat, fördelas ansvaret i relation till respektive medlems andel av Kommuninvests totala utlåningen. Detta innebär att Uppsala kommuns risktagande i Kommuninvest utlåning begränsas till den upplåning man har hos Kommuninvest. Med en upplåning på exempelvis 1,5 miljarder kronor för kommun och bolag hos Kommuninvest skulle Uppsala kommuns risk i borgen för den del av Kommuninvests upplåning som är vidareutlånad högst kunna uppgå till en procent.

För att begränsa den risk som finns i den solidariska borgen finns ett antal barriärer upprättade hos Kommuninvest. Dels finns det arbete som Kommuninvest gör med att förebygga/undvika risk dels finns de säkerheter som motparter i derivatsmarknaden ställer ut dels finns den

ekonomiska bufferten i form av ackumulerade vinster hos Kommuninvest. Nedanstående figur illustrerar dessa barriärer.

Kommuninvests kreditvärdighet

Kommuninvests kreditvärdighet är mycket god och därför har bolaget ofta bättre möjligheter än bankerna att klara en upplåning på både den nationella och internationella kapitalmarknaden. Kommuninvest har i likhet med riksbanken och svenska staten en kreditrating hos Standard & Poor´s som är AAA (Stabil) jämfört med Uppsala kommun som är AA+ (Positiv).

Ekonomiska konsekvenser

Ett medlemskap i Kommuninvest ger möjligheter till förbättrade lånevillkor för Uppsala kommun med majoritetsägda bolag och ökar möjligheterna till likviditetsförsörjning.

De ekonomiska konsekvenserna i övrigt utgörs av medlemsinsatsen, andelskapital, i den ekonomiska förening på ca 8,4 mkr. Detta belopp får kommunen tillbaka vid eventuellt utträde och det påverkar därför inte kommunens resultat utan hanteras i balansräkningen. Andelskapitalet kan ökas genom att medlemmarna genom föreningen får del av de vinster som görs i Kommuninvest.

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt
stadsdirektör